

DE AUTEUR VAN DE ZEVEN ZUSSEN

LUCINDA

Eén zomer zal hun
levens voor altijd
veranderen

RILEY

DE OLIJFBOOM

X
KANDER

ROMAN

ALEX

PANDORA, CYPRUS

19 JULI 2016

Pandora komt in zicht als ik met de auto om de gevaarlijke gaten in de weg laveer... Na tien jaar zijn die nog altijd niet opgevuld en ze worden steeds dieper. Ik hobbel een stukje verder, kom dan tot stilstand en staar naar het huis. Vergeleken met de vakkundige foto's van vakantiehuizen die je op onroerendgoedwebsites gericht op het hogere segment ziet, is het eigenlijk niet zo mooi. Het is massief, degelijk en bijna sober, zeker van de achterkant gezien; precies zoals ik me de voormalige bewoner altijd heb voorgesteld. Opgetrokken uit een bleke, plaatselijke steensoort, zo vierkant als de legohuizen die ik als jochie bouwde, verrijst het uit het omringende dorre, krijtachtige land, dat zo ver het oog rijkt bedekt is met tere, bloeiende wijnranken. Ik probeer deze realiteit te verzoenen met de virtuele momentopname in mijn verzameling herinneringen – die van tien zomers geleden dateert – en besluit dat mijn geheugen me niet in de steek heeft gelaten.

Ik parkeer de auto en loop om het stevige bouwwerk heen naar de voorkant van het huis en het terras op, het element dat Pandora boven het alledaagse verheft en in een totaal eigen, spectaculaire klasse plaatst. Mijn doel is de balustrade aan de rand ervan, vlak voor het punt waar het terrein geleidelijk afloopt: een landschap gevuld met nog meer wijnranken, de aparte gewitte boerderij en groepjes olijfbomen. Aan de horizon scheidt een reepje glinsterend aquamarijn land en lucht van elkaar.

Het valt me op dat de ondergaande zon een masterclass geeft in kleurshakeringen; zijn gele stralen sippelen door in het blauw om het zo in omber om te toveren. Dat is trouwens een interessant punt, aangezien ik altijd heb gedacht dat geel en blauw zich tot groen vermengden. Ik kijk naar rechts, naar de tuin onder het terras. De lieflijke borders die mijn moeder tien jaar geleden zo zorgvuldig had aangelegd, zijn niet onderhouden en zijn door gebrek aan aandacht en water opgenomen

door de droge aarde, verdrongen door lelijk, stekelig onkruid, waarvan de soortnamen onbekend zijn.

Maar daar, in het midden van de tuin, met een uiteinde van de hangmat waar mijn moeder vroeger in lag nog om zijn buik – de touwtjes als oude, rafelige spaghetti – staat de olijfboom. ‘Ouwe’, dat was de bijnaam die ik er toen aan had gegeven, omdat me door de verschillende volwassenen was verteld dat hij dat was. Maar terwijl alles eromheen is gestorven en gefermenteerd, lijkt de boom groter en majestueuzer te zijn geworden, misschien wel door de levenskracht weg te nemen van zijn zwakkere botanische burens, voortgedreven door een eeuwenlange vastberadenheid om te overleven.

Hij is best mooi, een metaforische overwinning van tegenslag, waarbij elke millimeter van zijn grillig gevormde stam trots zijn worsteling laat zien.

Ik vraag me nu af waarom mensen de kaart van hun levensloop hatten die op hun eigen lichaam verschijnt, terwijl een boom als deze, een vervaagd schilderij, of een nagenoeg vervallen gebouw wordt geprezen vanwege zijn oudheid.

Met die gedachten in mijn hoofd draai ik me om naar het huis. Tot mijn opluchting zie ik dat Pandora in elk geval de recente verwaarlozing lijkt te hebben overleefd. Bij de hoofdingang gekomen pak ik de ijzeren sleutel uit mijn zak en maak de deur open. Terwijl ik door de schemerige kamers dwaal, beschut tegen het licht door de gesloten luiken, besef ik dat mijn emoties verdoofd zijn en misschien is dat maar goed ook. Ik durf het niet aan te voelen, want hier – misschien meer dan op welke andere plek ook – hangt de herinnering aan háár...

Een half uur later heb ik beneden alle luiken geopend en in de zitkamer alle lakens van de meubelstukken getrokken. Ik sta daar in een mist van stofdeeltjes die het licht van de ondergaande zon opvangen en herinner me dat ik de eerste keer dat ik deze ruimte zag dacht dat alles zo oud leek. En ik vraag me af of, terwijl ik naar de doorgezakte stoelen en de versleten bank kijk, er een bepaald punt komt dat oud gewoon oud is en er geen zichtbare verdere veroudering optreedt, als grootouders met grijs haar in de ogen van een jong kind.

Natuurlijk ben ik de enige in deze kamer die onherkenbaar veranderd is. Wij mensen leggen het grootste deel van onze fysieke en mentale evolutie af tijdens onze eerste jaren op de planeet aarde, van baby tot

volgroeide volwassene in een oogwenk. Daarna zien we er, in elk geval uiterlijk, de rest van ons leven hetzelfde uit. We worden simpelweg uitgezakte en minder aantrekkelijke versies van ons jongere zelf, terwijl genen en de zwaartekracht hun schade aanrichten.

Wat betreft het emotionele en intellectuele aspect... Tja, ik moet geloven dat er wat voordelen zijn die het langzame verval van onze omhulsels compenseren. En mijn terugkeer naar Pandora maakt me heel goed duidelijk dat die er zijn. Ik loop de hal weer in en grinnik om de 'Alex' van vroeger en ik krimp ineen als ik aan hem denk: dertien jaar oud en, achteraf bekeken, een egocentrische lastpak.

Ik doe de deur naar de 'Bezemkast' open, mijn koosnaampje voor de kamer waar ik tijdens die lange, hete zomer tien jaar geleden sliep. Ik reik naar het lichtknopje en besef dat ik de geringe afmetingen ervan niet heb onderschat en dat de ruimte zelfs nog verder lijkt te zijn gekrompen. Ik stap naar binnen met mijn een meter vijfentachtig en vraag me af of als ik de deur dichtdoe en ga liggen, ik mijn voeten door het piepkleine raampje moet steken, een beetje à la Alice in haar Wonderland.

Ik kijk langs de planken aan weerszijden van dit claustrofobische gangetje omhoog en zie dat de boeken die ik zorgvuldig in alfabetische volgorde had gezet er nog altijd staan. Instinctief pak ik er een – Rudyard Kiplings *Rewards and Fairies* – en blader erdoorheen om het beroemde gedicht te zoeken dat het boek bevat. Terwijl ik de regels van 'If' lees, de wijze woorden van een vader aan zijn zoon, springen de tranen in mijn ogen voor de tiener die ik toen was: zo wanhopig op zoek naar een vader. Toen ik die eenmaal had gevonden, besefte ik dat ik er al een had.

Als ik Rudyard terug op zijn plekje zet, zie ik ernaast een dun boekje met harde kaft staan. Dat is het dagboek dat mijn moeder me voor kerst had gegeven, een paar maanden voor ik Pandora voor de eerste keer bezocht. Zeven maanden lang heb ik er vlijtig elke dag in geschreven en, mezelf in die tijd kennende, nog pompeus ook. Net als alle tieners geloofde ik dat mijn ideeën en gevoelens uniek en baanbrekend waren, gedachten die niemand anders vóór mij had ervaren.

Ik schud droevig mijn hoofd en zucht als een oude man om mijn naïviteit. Ik heb het dagboek achtergelaten toen we na die lange zomer Pandora verlieten en terug naar Engeland gingen. Nu, tien jaar na dato, rust het weer in de palmen van mijn inmiddels veel grotere handen.

Een biografie van mijn laatste maanden als kind, voordat het leven me de volwassenheid in sleurde.

Ik neem het dagboek met me mee als ik de kamer verlaat en naar boven ga. Terwijl ik door de schemerige, bedompte gang dwaal, twijfelend in welke slaapkamer ik tijdens mijn verblijf hier zal slapen, adem ik diep in en ga naar háár kamer. Ik raap mijn moed bijeen en doe de deur open. Misschien is het mijn verbeelding – na een afwezigheid van tien jaar moet dat het wel zijn – maar ik ben ervan overtuigd dat mijn zintuigen worden belaagd door de geur van dat parfum dat ze ooit droeg...

Na de deur stevig dicht te hebben getrokken, er nog niet toe in staat om de herinneringen uit de doos van Pandora die uit deze slaapkamers zouden ontsnappen het hoofd te bieden, ga ik weer naar beneden. De avond is gevallen en het is buiten pikkedonker. Ik kijk op mijn horloge, tel twee uur bij het tijdstip op vanwege het tijdsverschil, en besef dat het hier bijna negen uur 's avonds is. Mijn maag rommelt.

Ik laad de auto uit en berg de boodschappen die ik in het dorpswinkelkje heb gekocht op in de voorraadkast. Daarna neem ik wat brood, feta en heel warm bier mee naar het terras. Daar in de stilte, met zo af en toe enkel een slaperige krekkel die de puurheid ervan doorbreekt, nip ik van het bier en vraag ik me af of het echt een goed idee was om twee dagen eerder dan de anderen te komen. Ik ben dan ook een expert in navelstaren. Zo erg zelfs dat iemand me onlangs een baan heeft aangeboden om het op professioneel niveau te doen. Die gedachte doet me in elk geval grinniken.

Om mijn gedachten te verzetten sla ik mijn dagboek open en lees ik de tekst op de eerste bladzijde.

Mijn liefste Alex, gelukkig kerstfeest! Probeer hier regelmatig in te schrijven. Het kan interessant zijn om terug te lezen als je ouder bent.

Liefs, M xxx

‘Nou, mam, laten we hopen dat je gelijk hebt.’ Met een vermoeide glimlach blader ik door de vellen vol zelfingenomen tekst tot ik bij het begin van juli kom. In het licht van het eenzame schemerige peertje dat boven me aan de pergola hangt, begin ik te lezen.

JULI 2006

AANKOMST

DAGBOEK VAN ALEX

10 JULI 2006

Mijn gezicht is een perfecte cirkel. Ik weet zeker dat je het met een passer zou kunnen natekenen en dat slechts heel zelden de randen van de cirkel en die van mijn gezicht niet zouden samenvallen. Ik haat het.

Ik heb binnen die cirkel ook nog appelwangen. Toen ik jonger was, trokken de volwassenen eraan. Dan namen ze mijn vlees tussen hun vingers en knepen ze erin. Ze vergaten dat mijn wangen geen appels waren. Appels zijn levenloos. Ze zijn hard, voelen geen pijn en als ze gekneusd raken, dan is dat slechts oppervlakkig.

Let wel, ik heb best aardige ogen. Ze veranderen van kleur. Mijn moeder zegt dat ze een levendig groen zijn als ik bruis van de energie. Als ik gespannen ben, dan krijgen ze de kleur van de Noordzee. Persoonlijk denk ik dat ze nogal vaak grijs zijn, maar ze zijn vrij groot en gevormd als perzikipitten, en mijn wenkbrauwen, donkerder dan mijn haar – dat meisjesachtig blond en steil is – vormen een prima kader.

Ik staar op het moment in de spiegel. Tranen prikken in mijn ogen, omdat als ik niet naar mijn gezicht kijk, ik in mijn verbeelding iedereen kan zijn die ik maar wil zijn. Het licht hier in het piepkleine vliegtuig-toilet schijnt als een aureool boven mijn hoofd. Vliegtuigspiegels zijn nog wel het ergst: daarin zie je eruit als iemand die tweeduizend jaar geleden is overleden, maar net is opgegraven.

Onder mijn T-shirt zie ik het vlees boven de tailleband van mijn korte broek uitpuilen. Ik pak een rolletje beet en vorm het in een redelijk geloofwaardige imitatie van de Gobiwoestijn. Ik schep duinen, met daartussenin kleine kuilen, waaruit hier en daar een palmboom zou kunnen ontspruiten rondom de oase.

Dan was ik grondig mijn handen.

Ik ben oprecht op mijn handen gesteld, omdat die zich tot nu toe niet hebben aangesloten bij de opmars naar Blubberland, waar de rest van mijn lichaam onlangs naartoe is verhuisd. Mijn moeder noemt

het puppyvet en zegt dat het hormonenknopje met het etiket 'breid zijwaarts uit' na de eerste keer indrukken had gewerkt. Helaas is op datzelfde moment de knop 'breid in de hoogte uit' blijven steken en het lijkt er niet op dat die al is gerepareerd.

Trouwens, hoeveel dikke pups heb ik ooit gezien? De meeste zijn gestroomlijnd door de uitputting na al hun enthousiasme en opwinding.

Misschien heb ik wat opwinding nodig.

Hier volgt het goede nieuws: vliegen bezorgt je een gevoel van gewichtloosheid, ook al ben je dik. En er zijn talloze mensen aan boord die veel dikker zijn dan ik, want daar heb ik op gelet. Als ik de Gobi ben, dan is mijn huidige buurman de Sahara, helemaal in zijn eentje. Zijn onderarm neemt de armleuning in beslag, huid en spieren en vet verspreiden zich als een muterend virus naar mijn persoonlijke ruimte. Dat is echt zwaar irritant. Ik hou mijn vlees bij me, binnen de aan mij toegewezen ruimte, ook al levert het me een zeer pijnlijke kramp in mijn spieren op.

Om de een of andere reden denk ik in een vliegtuig altijd aan sterven. Nou ja, eerlijk gezegd denk ik aan sterven waar ik ook ben. Misschien is dood zijn een beetje als de gewichtloosheid die je hier voelt, nu, in deze metalen koker. Mijn jongere zusje vroeg de laatste keer dat we vlogen of ze dood was, omdat iemand haar had verteld dat opa ergens op een wolk zat. Ze dacht dat ze naar hem toe ging toen we er langs een kwamen.

Waarom vertellen volwassenen kinderen altijd zulke belachelijke verhalen? Dat zorgt alleen maar voor problemen. Zelf heb ik die nooit geloofd. Mijn eigen moeder heeft het jaren geleden opgegeven die op me uit te proberen.

Ze houdt van me, mijn moeder, ook al ben ik de afgelopen maanden in een berg blubber getransformeerd. En ze heeft me beloofd dat ik me op een dag zal moeten bukken om mijn gezicht te kunnen zien in met water bespate spiegels als deze. Ik kom kennelijk uit een familie van lange mannen. Niet dat dat een troost is. Ik heb gelezen dat genen soms een generatie overslaan en met mijn geluk word ik de eerste dikke dwerg in de eeuwenlange geschiedenis van Beaumont-mannen.

Trouwens, ze vergeet daarbij de andere helft van het DNA dat mij heeft helpen creëren...

Dat is een gesprek dat ik deze vakantie per se wil voeren. Het kan me niet schelen hoe vaak ze probeert het te vermijden door van onderwerp

te veranderen. Ik neem geen genoegen meer met het verhaal van de ooievaar. Ik móét het weten.

Iedereen zegt dat ik op haar lijk. Maar dat kan toch ook niet anders? Ze kunnen me niet vergelijken met een anonieme zaadcel.

Trouwens, het feit dat ik niet weet wie mijn vader is zou ook kunnen bijdragen aan eventuele grootheidswaanzin die ik al koester. Wat erg ongezond is, vooral voor een kind als ik, als ik nog kind ben. Ben ik dat überhaupt ooit geweest? Ik betwijfel het.

Op dit precieze moment, terwijl mijn lichaam over Centraal-Europa scheert, zou mijn vader iedereen kunnen zijn die ik me maar inbeeld; wie me op dat moment maar past. Een voorbeeld: het vliegtuig staat op het punt neer te storten en de kapitein heeft maar één extra parachute. Ik zou me aan hem kunnen voorstellen als zijn zoon en dan zou hij toch zeker mij moeten redden?

Bij nader inzien is het misschien beter dat ik het niet weet. Mijn stamcellen zijn misschien ergens uit Azië afkomstig en dan zou ik Mandarijn moeten leren om met mijn vader te communiceren, wat een megamoelijke taal is om onder de knie te krijgen.

Soms wens ik dat mam meer op andere moeders leek. Ze is geen Kate Moss, hoor, want ze is best oud. Maar het is gênant als mijn klasgenoten en leraren en elke man die bij ons thuis komt op die manier naar haar kijken. Iedereen is dol op haar, omdat ze attent en grappig is en kookt en tegelijkertijd danst. En soms lijkt mijn aandeel van haar niet groot genoeg en wens ik dat ik haar niet zo hoefde te delen.

Want ik hou het meest van haar.

Ze was niet getrouwd toen ze mij kreeg. Honderd jaar geleden zou ik in een armenhuis geboren zijn en zouden we waarschijnlijk allebei na een paar maanden aan tuberculose zijn bezweken. Dan waren we in een armengraf begraven en zouden onze skeletten tot in de eeuwigheid bij elkaar liggen.

Ik vraag me vaak af of ze zich schaamt voor de levende herinnering aan haar verdorvenheid: mij, dus. Stuurt ze me daarom naar een kostschool?

Ik zeg geluidloos 'verdorvenheid' tegen mezelf in de spiegel. Ik hou van woorden. Ik verzamel ze, zoals mijn klasgenoten voetbalplaatjes of meisjes sparen, afhankelijk van hoe oud ze emotioneel gezien zijn. Ik haal ze graag tevoorschijn, gebruik ze in een zin om mijn gedachte van dat moment zo nauwkeurig mogelijk te verwoorden. Misschien vind ik

het op een dag wel leuk om er professioneel mee te spelen. Laten we wel wezen, gezien mijn huidige bouw zal ik nooit voor een topvoetbalclub spelen.

Er bonkt iemand op de deur. Ik ben zoals gebruikelijk de tijd uit het oog verloren. Ik kijk op mijn horloge en zie dat ik hier al twintig minuten sta. Ik zal nu een rij kwade passagiers het hoofd moeten bieden die wanhopig moeten plassen.

Ik werp nog een laatste blik in de spiegel, een laatste blik op de berg blubber. Dan wend ik mijn blik af, adem eens diep in en stap naar buiten als Brad Pitt.